మలుపు

సూర్యుడు కనబడేవరకూ గుమ్మందగ్గిర నిలబడి చూస్తూ, అతను మలుపు తిరగగానే కళతగ్గిన ముఖంతో తూర్పువీధి తలుపు వేసుకుంది.

రోడ్డుమీది జనం పలచబడుతున్నారు.

పడమటి దిక్కుగా జారిపోతూ ఎదురైన పెద్దమేడకి ఢీకొని తారురోడ్డు ఉత్తర దక్షిణాలుగా రెండు పాయలైన చోట పోలీసు జవాను ఠీవిగా నిలబడి మనసులో హెడ్‌కానిస్టేబుల్ అయినట్టుగా వూహించుకొంటున్నాడు.

రోడ్డుకి ఎదురుగా ఉన్న మేడ కిందిభాగము దక్షిణపువైపు అద్దెకి తీసుకొని ఉంటున్నలాయరు విశ్వనాథం వసారాలోకి వచ్చి తాపీగా సిగరెట్టు కాల్చిపారేస్తూ వచ్చేపోయే జనాన్ని పరిశీలిస్తున్నాడు.

సమీపంలోని మునిసిపల్ రేడియో లౌడ్ స్పీకర్ ద్వారా ఒకటే రొదచేస్తోంది.

పనిలేక పోలీసు జవాను అవకతవగా నిలబడుతూ విసుగు పుట్టి దగ్గిర్లో ఉన్న కాఫీ హోటల్లోకి జొరబడ్డాడు.

ఆఖరికి సిగరెట్టు తీసి, ప్యాకెట్ రోడ్డుమీదికి విసిరేసి, సవిలాసంగా వెలిగించి గుప్పున పొగ వదుల్తూ కిళ్లీకొట్టువైపు నడిచాడు విశ్వనాథం.

టౌన్ పోలీసుస్టేషన్‌లో ఏడు గంటలు కొట్టారు.

పోలీసుజవాను త్వరత్వరగా కాఫీ సేవిస్తున్నాడు.

విశ్వనాథం కొత్త సిగరెట్ ప్యాకెట్ కొని తిరిగి వస్తూ ట్రాఫిక్ కానిస్టేబిల్ ఉండవలసిన స్థానంలో నిలబడి ఒకసారి చూపుమేరవరకూ మూడుదిక్కులూ కలయ చూశాడు.

మలుపు దగ్గిర విద్యుద్దీపం కాంతి కిరణాలు చీకటి పడిన కొద్దీ వన్నె కెక్కుతున్నాయి.

ఏమీ తోచక, కదిలిపోయే మనుషుల్ని, సాగిపోయే వాహనాల్ని చూస్తూ, అర్థంకాని ధ్వనులేవో మేళవించే శ్రుతికి లయ కల్పించుకుంటూ, అన్నింటిలో ఒక క్రమ గతిని వూహించుకుంటున్నాడు విశ్వనాథం. అది అతని అలవాటు. ఒక సరదా. చరాచర ప్రకృతి సమస్తమూ క్రమబద్ధమని అతని నమ్మకం. మనుషులు తమకి తెలియకుండానే ఒక అజ్ఞాతశక్తివల్ల ఒక క్రమపద్ధతి ననుసరించి ప్రవర్తిస్తుంటారనీ, సంగీతం మనిషికి పారలౌకికానందం ఇవ్వటానికి అదే కారణమనీ అతని సిద్ధాంతం.

ఏమీ తోచకపోతే నడుస్తున్నమనిషి అంగలు లెక్కపెడుతుంటాడు. ఆకాశంలో మబ్బుల క్రమప్రయాణం చూస్తూ ఆనందిస్తాడు. గులకరాళ్ళునేలమీదపారబోసి వాటి వరస క్రమాన్ని పరిశీలిస్తాడు.

తూర్పువైపురోడ్డు ఒక్కసారిగా కాంతివంతమైంది. విశ్వనాథం తలెత్తి చూశాడు. అతని కళ్ళు జిగేలుమన్నాయి. హెడ్‌లైట్లు పరచిన వెలుగు బాటలో వేగంగా ఒక కారు దూసుకు వస్తోంది. "టూ సీటర్" అనుకున్నాడు అతను. వేగంగా ఒక సైకిలు వస్తోంది.

కారు మలుపు తిరుగుతుందో!

సైకిల్ సరాసరి వెడుతుందా? లేక మలుపు తిరుగుతుందా?

కారు దక్షిణపువైపు తిరిగితే—

సైకిలూ అదే సమయంలో అటు తిరిగితే—

పొరపాటున ఇద్దరూ పొరపాటు చేస్తే!

విశ్వనాథం గుండెలు గతుక్కుమంది. చిన్న చాపంలా లేక, మలుపు తొంభయి డిగ్రీలకోణంలో ఉంది. ఆ పెద్ద మేడ ఇటునుంచి వచ్చే వాళ్ళకి అటునుంచి వచ్చేవాళ్ళకీ చూపు అందనివ్వదు. అక్కడ చాలా ప్రమాదాలు జరిగాయి. అందుకే, అంతరద్దీ లేకపోయినా అక్కడ పోలీసు జవాన్ని డ్యూటీలో వేశారు.

విశ్వనాథం వద్దనుకుంటూనే ఆలోచించసాగాడు. ప్రమాదం జరుగుతుందేమోనసే వూహ తన కెందుకు రావాలి. కాని ఇది వరకు ప్రమాదాలు జరిగాయి. ఎందుకు జరిగాయి? ఎవరికి వారే బాధ్యులు. ట్రాఫిక్ రూల్సు తెలీకో, తెలియకో, పరధ్యానంగానో, బుద్ధి పూర్వకంగానో, నిర్లక్ష్యం వల్లనో ఎవరో ఏదో తప్పు చేస్తూనే ఉంటారు.

విశ్వనాథం పొడిగా నవ్వుకున్నాడు. ఒక పెద్ద సమస్యని పరిష్కరించటం తేలికేమోగాని, ఒక మలుపుని జాగ్రత్తగా దాటం—ఉహు....... ఈ మనుషులకి చేతగాదు.

కారు సమీపిస్తోంది.

సైకిలు కూడా చేరువౌతోంది.

అన్నట్టు, పోలీసు జవానేడీ? విశ్వనాథం చుట్టూ చూశాడు. కిళ్లీ కొట్టుదగ్గిర నిలబడి బీడీ వెలిగిస్తున్నాడు.

విశ్వనాథం ఒక అడుగు ముందుకి వేశాడు. మరో అడుగువేయబోయి అలాగే ఆగి పోయాడు.

మునిసిపల్ లౌడ్‌స్పీకర్ దిక్కులు పిక్కటిల్లేటట్టు ప్రకటించింది.

"ఈ నెల పదమూడవ తేదీన సోవియట్ శాస్త్రజ్ఞులు ప్రయోగించిన రెండవ లూనిక్ గత అర్ధరాత్రి చంద్రమండలం చేరింది....."

చంద్రమండలం!

లూనిక్.

విశ్వనాథం ఒక్కక్షణం అప్రతిభుడయాడు. ఒక్కసారిగా నిశ్శబ్దం ఆవరించినట్లయింది.

అత్యద్భుత వైజ్ఞానిక విజయం!

విశ్వనాథం తలెత్తి ఆకాశంలోకి చూశాడు. చుక్కలు కనిపించాయి. చంద్రుడు లేడు. మనిషి తనని జయించాడని సిగ్గుపడి ఎక్కడో దాక్కున్నాడేమోననుకున్నాడు. శ్రీరాముడు అద్దంలో చంద్రుణ్ణి చూశాడు. మనం చంద్రుడి దగ్గిరికే వెడుతున్నాం. విశ్వనాథం హృదయం. ఉన్నట్టుండి కలుక్కుమంది— ముల్లు విరిగినట్టు రాకెట్ చంద్రబింబానికి తగిలి చంద్రుడికినొప్పి పుట్టిందేమోననే హాస్యాస్పదమైన వూహ కలిగి నవ్వుకున్నాడు విశ్వనాథం. కాని ఏదో అసంతృప్తిగా ఉంది అతనికి. హిమాలయశిఖరాన్నిమనిషి జయించాడని విన్నప్పుడు ఆశ్చర్యమూ, ఉత్సాహమూ, సంతోషమూ కలిగాయి. కానిమనసులో ఏదో వెలితి అనుభూతి పొందాడు.

పవిత్రమైన ఎవరెస్టు శిఖరంమీద మనిషి నుంచున్నాడు! మనిషి ఎవరెస్టు శిఖరమంత ఎత్తుగా పెరిగిపోయినాడు! విజ్ఞానఖని. సాహసికుడు. అయినా ఏదో అసంతృప్తి కలిగింది తనకి.

విశ్వనాథంకి వెంటనే మరోభయం పట్టుకుంది. ఇకనించీ చంద్రమండలం సైనికస్థావరం కాదుకదా!

మనసులోని ఆలజడిని కప్పిపుచ్చుకుంటూ విశ్వనాథం కాళిదాసుని తలుచుకున్నాడు.

"శరచ్చంద్ర చంద్రికా ధవళం ..." అన్నాడు మహాకవి. శరచ్చంద్రుడు! దగ్గిరికి వెడితే ... ! దూరపుచంద్రుడు చల్లన! అంతే.

అక్కడ మనుషులు నిలుచుంటానికిపీలుంటుందా ? ఉంటే అప్పుడుకూడా కవులు వర్ణిస్తారా ? ఇలాగే ?

విశ్వనాథం మనసుఆలోచనలతోనిండిపోటంతో అతని నేత్రాలు గాజు కళ్ళయి పోయాయి. ప్రమాదపు మలుపు దగ్గర ప్రమాదం జరుగనే జరిగిపోయింది. కారు, సైకిలు ఢీకొన్న శబ్దానికి అతను మామూలు ప్రపంచములో పడి జరిగిన సంఘటన అర్థం చేసుకునేసరికి కొన్ని క్షణాలు గడిచిపోయాయి. చప్పున అక్కడకు వెళ్ళాడు. ఏ దుర్ముహూర్తంలోనో తను శంకించిన కీడు అక్షరాలా నిజమయింది. సైకిలు తునాతునకలైపోయింది. మనిషికారువెనక్కు విసిరివేయబడ్డాడు. త్వరత్వరగా వెళ్ళి లేవదీశాడు. నడినెత్తు అదురుకి రక్తం చిమ్మింది. చుట్టూ చూశాడు. కారు లోంచి ఒక యువతి ఒకయువకుడు దిగి, అదుర్దాగా తనవైపు, దెబ్బతిన్న వ్యక్తివైపుచూస్తున్నారు.

ప్రమాదం జరిగిందని తెలియటంతోనే జనం గుమికూడసాగారు. రొజుకుంటూ ట్రాఫిక్‌పోలీసు కానిస్టేబిలు జవాన్ని తోసుకుంటూ వచ్చి జరిగింది చూసిఉగ్రుడైపోయాడు. కారులైసెన్సుచూశాడు.

నెంబరు నోటుచేసుకున్నాడు. మీదిమీదికి వచ్చి జనాన్ని అదిలించేసరికి అతని తలప్రాణం తోకకు వస్తోంది.

"భగవంతుడు రక్షించాడుకానీ, పిలగాణ్ణి అన్యాయంగా పొట్టన పెట్టుకునేవారే గందా!"

"మారాజులు! కారున్న మారాజులు!"

"అసలేం జరిగింది ?"

"కనిపించటంలే ? యాక్సిడెంటు."

"అరెరె ... ఎవరా అబ్బాయి ?"

"పాపం ! కొత్తసైకిలల్లేవుంది. ప్చ్ .. తుక్కుతుక్కయి పోయింది."

"ర్యాలీ"

"ర్యాలీనా ? ఫారినా ? ఇండియనా ?"

"ఇండియనే. ఆ మనిషిచూస్తే తెలీటంలే ?"

"త్రీ హండ్రడ్ !"

"చెవులుపిండి వసూలుచేస్తే సరి."

"అసలు తప్పెవరిది ?"

"డ్రైవరుదే ."

"సైకిలుకూడా రాంగ్‌గానేతొక్కుతున్నాడులే"

"అబ్బ ... ఈ కుర్రాళ్ళకి ఇంత మిడిసిపాటు దేనికి ? ఏదో ముంచుకుపోయినట్లు !

"కుర్రాళ్ళు కుర్రాళ్ళా ఈ కాలం !"

"లైటు లేదుట !"

"మరి కానిస్టేబులు వూరుకున్నాడూ !"

"లైటు ఉందండీ !"

"కానిస్టేబుల్ పరాకు చిత్తగిస్తున్నారు కాబోలు."

"అసలు డ్రైవరు సిగ్నలివ్వలేదుట !"

"కారెవరిదీ ?"

"ఏమో !

"హారన్‌కూడా కొట్టలేదుటండీ."

"సైకిలు రాంగుసైడు నుండి వచ్చిందిట."

"సైకిలుకి బెల్లుందా ?"

"ఔనౌను. బెల్‌కొట్టలేదంటున్నారు."

"బెల్ కొట్టాల్సిన అవసరం లేదండీ !"

"ఐసీ !"

"నాకు రూల్సు తెలుసు. ఆయాం ఇన్ ది బార్."

"ఐవిట్‌నెస్ ఎవరో ?"

"డ్రైవరు దగ్గర స్టేటుమెంటు తీసుకోరే"

"డ్రైవరు తప్పేంలేదండీ."

"ఓహో, ఇంకెవరిదిట ?"

"దబాయిస్తున్నారే ! నేనూ ఓకారు ఓనర్నే నాకూ తెలుసునండోయ్."

"అలాగా! మీకు కారుందని మాకేం తెలుసు"

దెబ్బతగిలిన యువకుడికికాస్త వూపిరాడేటట్లు దూరంగా జరుక్కోమని విశ్వనాథం జనాన్ని ఎంత ప్రాధేయపడినా, వాళ్ళింకా సానుభూతి చూపించడానికి చుట్టుముట్టి అతని మాటల్ని పెడచెవిని పెట్టటంతో కానిస్టేబుల్ కొంత బలప్రయోగం చేయక తప్పలేదు. తనులేని సమయంలో ప్రమాదం జరిగి, తన ఉద్యోగానికి ప్రమాదంకలిగే పరిస్థితి ఏర్పడటంవల్ల అసలే అతనికి కోపంగావుంది. చికాకుతో అడిగాడు.

"ఎవరిదండీ ఈ కారు ?"

"మాదే !" అన్నాడు యువకుడు.

"అంటే ?"

"నా పేరు మూర్తి. అడ్రసు కావాలంటే ఇదిగో" ఓ కార్డు జేబులోనుండి తీసి యిచ్చాడు అతను. మాట్లాడకుండా ఆ కార్డు తీసుకుని ఓ సారిచూచి, నోట్‌బుక్‌లో పెట్టుకున్నాడు పోలీసు జవాను.

"మీరేనా ? కారు డ్రైవ్ చేసింది ?"

మూర్తి తటపటాయించాడు. సమయానికి డ్రైవరును వెంట తెచ్చుకోనందుకు విచారించాడు. శశిరేఖమీద అతనికి చిరుకోపం కలిగింది. వద్దన్నకొద్దీ డ్రైవ్‌చేస్తానని పట్టుపట్టింది. ఈ అర్ధం కలిగింది. అతనేమీ మాట్లాడకపోయేసరికి కాన్‌స్టేబుల్ రెట్టించి అడిగాడు.

శశిరేఖముఖం ఎర్రబడింది.

"నేనే" అందామని ప్రయత్నించింది కానీ, ఈ ప్రమాదం జరుగటంవల్ల ఆమె శక్తులన్నీ ఉడిగిపోయినట్లయింది. పెదవిదాటి మాట బయటకు రాలేదు.

"మీ డ్రైవింగు లైసెన్సు చూపించండి."

మూర్తి ముఖం కళ తప్పింది. ఎన్నాళ్ళనుంచో డ్రయివింగు నేర్చుకోవాలని ప్రయత్నించి వదిలెయ్యటమే కానీ, అది సాధించలేకపోయాడు. తన బద్ధకానికితగిన ప్రతిఫలం యిప్పుడు అనుభవిస్తున్నాడు.

"డ్రైవ్‌చేసింది మా శశిరేఖ, నేను కాదు. అని స్పష్టంగా అన్నాడు. పోలీసు కానిస్టేబులు ముఖంలో కొంచెం ఆశ్చర్యం ద్యోతకమయింది.

"అంటే వీరేనా?"

తలూపాడు మూర్తి. షాక్‌నించి ఇంకా తేరుకోకపోవటంవల్లా, ఈ పోలీసు ఉపద్రవంవల్లా ఆమె తేజోవిహీనమైనముఖంతో మూర్తివైపూ, కాన్‌స్టేబిల్‌వైపూ చూసి వణికే చేతులతో తన డ్రైవింగు లైసెన్స్ తీసి చూపించింది.

నేరం ఒక స్త్రీమీద మోపవలసి రావటంతో కాన్‌స్టేబిల్ కోపం లోలోపలే చాలవరకు అణచుకున్నాడు. అయినా ఇంతగొడవ జరగటానికి ఆమె కారణం కావటంవల్ల విసుగ్గా అన్నాడు.

"అంత అజాగ్రత్తగా కారు నడిపితే ఎలాగండి? మనుషులు బతకాలా అక్కర్లేదా?"

అవమానంతో శశిరేఖ ముఖం దించుకుంది. మూర్తి బయటికి ఏమీ అనలేక కాన్‌స్టేబిల్ మీద మనసులో ధాంధూం చేయసాగాడు.

"వారిదేం తప్పులేదండి, తప్పంతా నాదే."

హీనస్వరంతో ఈమాటలు వినిపించేసరికి ఆ దిక్కుకి అందరూ తిరిగారు.

దుస్తులన్నీ దుమ్ముపట్టి, ముఖమంతా మసి నమై, ఎర్రచారలలో, పీటబిందువులతో జుగుప్సాకరంగా ఉన్నా, అతని కనుముక్కు తీరులోని ఆకర్షణ అందరి దృష్టుల్నీ అరికట్టింది. అతని సౌమ్యతని లోలోపల మెచ్చుకుంది.

"వారు హారన్ కొడుతూ ఉన్నా, నేనే కలవరపడి రాంగుసైడ్‌నించి వచ్చి వారికి ఇబ్బంది కలిగించాను."

మూర్తి విస్ఫారిత నేత్రాలతో అతనివైపు చూశాడు.

శశిరేఖ తలెత్తి అతని వదనం విస్మయంతో సునిశితంగా చూసింది. ఎవరీవ్యక్తి? ఎందుకిలా అబద్ధాలు చెబుతాడు? తను హారన్ కొట్టలేదు. అతను రాంగుసైడ్‌నించి రానూ లేదు. తనే మలుపు సరిగా తిప్పలేక పోయింది. చేతకాక కాదు. పరధ్యానంలో ఉండి పొరపాటు చేసింది. ఆవ్యక్తి లేచి నుంచున్నాడు. గట్టిగా వూపిరిపీల్చి వదుల్తూ ఓసారి గుండెమీద చెయ్యివేసి అదుముకున్నాడు. ముక్కునించి కొంచెం రక్తం చిమ్మింది.

విశ్వనాథం గుడ్డకోసం వెతికాడు.

మూర్తి కారులోకి చూశాడు.

శశిరేఖ వెంటనే నిస్సంకోచంగా తన చీర కొంగు వ్రరువ చింపి విశ్వనాథంకి ఇచ్చింది.

అదిచూసిన జనమంతా నోరు తెరిచిచూశారు. మూర్తి అర్థంకాని చూపులు ఆమెమీద ప్రసరించాడు. ఆవ్యక్తి మనసులో కృతజ్ఞత చెప్పుకున్నాడు.

విశ్వనాథం ప్రథమ చికిత్స చేశాడు. "మాదండీ ఇల్లు. కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని కొంచెం స్వస్థత కలగగానే వెడుదురుగాని, రండి. మీరూ రండి మూర్తిగారూ, శశిరేఖగారూ! కాన్‌స్టేబిల్, ఏమైనా అడగాలిసిన ప్రశ్నలుంటే అక్కడే అడగవచ్చు, నువ్వుకూడా రా." అందర్నీ ఆహ్వానించాడు విశ్వనాథం.

ఆ ఆహ్వానం అందరికంటె శశిరేఖకి ఆనందదాయకమైంది. జనం మధ్య నేరస్థురాలిగా నిలబడి దెబ్బతిన్న అభిమానంతో ఆమె కుంగిపోయింది. మరి కొంచెంసేపు ఆపరిస్థితిలో ఉంటే మూర్ఛవచ్చే పర్యంతమవుతుందని ఆమెకి తెలుసు. ఆమె వెంటనే అంగీకార సూచకంగా అడుగు ముందుకి వేసేసరికి మూర్తికి ఆమెను అనుసరించక తప్పలేదు. కాన్‌స్టేబిల్‌కి మాత్రం ఆ కారు అక్కడినించి ఎంతత్వరగా వెళ్ళిపోతే అంత మంచిదని ఉంది. ఇన్‌స్పెక్టర్‌కి ఈ కబురు తెలిస్తే వచ్చి విరుచుకు పడతాడు. అదృష్టవశాత్తూ పెద్ద ప్రమాదం ఏమీ జరగలేదు. లేకపోతే తను పెద్ద దెబ్బతినేవాడు.

"కారు ఇక్కడనించి త్వరగా తీస్తే మంచిది సార్" అన్నాడు.

"కొంచెం పక్కగానే ఉందిగా, ఇప్పుడే వస్తారులే. "అన్నాడు విశ్వనాథం. చేసేదిలేక కాన్‌స్టేబిల్ మాట్లాడకుండా జారుకున్నాడు.

అందర్నీ ఇంట్లోకి ప్రవేశపెట్టి, దెబ్బతగిలిన వ్యక్తిని మంచంమీద పడుకోబెట్టి, కిటికీ తలుపులన్నీ తీశాడు విశ్వనాథం. ఉక్కగా ఉంది.
"మా ఇంట్లో ఫాను లేదు. విసనకర్ర మాత్రం ఉంది. వారికి కాస్త గాలితగిలితే మంచిది"

యదార్థ సౌందర్యం

— కె.ఎన్. యెహరోత్రా

శశిరేఖ కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా అతనివైపుచూసి, అన్నాడు విశ్వనాథం కొంచెం క్షమాపణ కోరుకుంటున్న ధోరణిలో. అంటూనే కుర్చీ మంచందగ్గరకి లాక్కుని విసరటం ప్రారంభించాడు. అవ్యక్తి వద్దంటూనే ఉన్నాడు. ఇంతలో శశిరేఖ విసనకర్ర లాక్కుంది. అతను మొహమాట పడ్డాడు.

"మీరు అతిథులు" అన్నాడు విశ్వనాథం.

"పరవాలేదు. చేసిన తప్పుకి ఈమాత్రం సేవ చేస్తే నా మనసుకి తేరటగా ఉంటుంది" అంది.

మూర్తి ముఖం ముడుచుకున్నాడు. అతని ముఖంమీద స్వేదబిందువులు చేరాయి. జేబురుమాలుతో తుడుచుకోటం మర్చిపోయాడు. పరాగ్గా లేచి నుంచున్నాడు.

"ఎక్కడికి?" అన్నాడు విశ్వనాథం.

మూర్తి అతనివైపు తేరిపారచూసి వెంటనే తెలివితెచ్చుకుని మళ్లీ కూర్చున్నాడు.

"ఉక్కగా ఉందా?"

"ఆ ... అవునండీ" అన్నాడు సమాధానం అందుకుని మూర్తి.

"పోనీ వసారాలో కూర్చుందామా?"

"అలాగే" అని లేవబోయి మళ్లీ ఓక్షణం ఆలోచించి శశిరేఖవైపు చిరాగ్గా చూసి, "ఎందుకులెండి, ఇక్కడే కూర్చుందాం" అన్నాడు మూర్తి.

విశ్వనాథం కుర్చీలో జేరగిలబడుతూ సిగరెట్ తీసుకుని మూర్తికి అందించాడు. అతను అలవాటు లేదన్నాడు. విశ్వనాథం తాపీగా సిగరెట్ వెలిగించి మూర్తివైపు చూసి "అసలీ ప్రమాదం ఎలా జరిగిందండీ?" అన్నాడు.

"చేతకాని డ్రైవింగు" అన్నాడు కటువుగా మూర్తి.

కంఠస్వరంలోని ఆ కాఠిన్యానికి ఉలిక్కిపడి తలెత్తి మూర్తివైపుచూసి ముఖం చిట్లించుకుంది శశిరేఖ. విశ్వనాథం కూడా కొంచెం ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

శశిరేఖ తన వైపు చూసిన చూపులోని భావాన్ని గ్రహించి మూర్తి కొంచెం పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. అయితే ఆమె ముఖం చిట్లించుకోటంతో అతనికి కోపం వచ్చింది.

"అనుభవం లేదా?"

"అనుభవం ఉంటే అలా ఎందుకు జరుగుతుంది?"

శశిరేఖ ముఖం చిన్నబుచ్చుకుంది.

"డ్రైవింగు రానివాళ్లకి వచ్చినవాళ్లని చూస్తే అలాగే ఉంటుంది."

"డ్రైవింగు రానివాళ్లకి అరెస్టయే భయం లేదుగా."

శశిరేఖ ముఖంలో అసహ్యం తాండవించింది అయితే అరెస్టవుతాడనే భయంతోనన్నమాట మూర్తి తనని ఆదుకోటానికి ప్రయత్నించలేదు. తామిద్దరూ కారులోంచి దిగినప్పుడు ఎవరూ చూసిన జ్ఞాపకంలేదుతనకి. మూర్తి నేరం తన భుజాలమీద వేసుకుంటాడని ఒకక్షణం తను ఆశించింది. కోరుకుంది. మూర్తిని కష్టాలపాలు చేయాలనికాదు. కాని అతనికాదర్శమూ, అధికారమూ ఉన్నాయనీ, అతని హృదయవైశాల్యం తాను ప్రత్యక్షంగా అనుభూతిపొందాలనీ, ఆ త్యాగాన్నీ, అనురాగాన్నీ ప్రేమగా స్మరించుకుంటూ జీవిత సాఫల్యం అనుభవించాలనీ తన మనసులో కోరికలు స్పష్టాస్పష్టంగా కలిగాయి. అయితే మూర్తి తను ఆశించిన విధంగా జవాబు చెప్పనప్పుడు అతనికా ఊహ ఒకవేళ తట్టలేదేమోనని సరిపెట్టుకుంది. కాని ఇప్పుడు హృదయం రగులుకుంది. మూర్తి ఇంత స్వార్థంతో ప్రవర్తిస్తాడని తను అనుకోలేదు. జనంమధ్య వేరుమ్మూరాలిగా తను నిలబడ్డ సమయంలో మూర్తి ఏమీ చేయలేక పోయాడు. ఆమె కళ్లల్లో నీళ్లు తిరిగాయి. కాని స్థలం కానిస్థలం కావటంవల్ల లోపలే అణచుకుంది.

మూర్తికూడా మాట జారింతరవాత వాలికకొరుక్కున్నాడు. కాని ఏం చేస్తాడు? కోపంలో శశిరేఖ మరోవిధంగా అర్థంచేసుకుందేమో! ఆమెని బాధపెట్టాలని తనకేమీలేదు. కాని ఆమె బాధ పడుతూనే ఉంది.

"అరెస్టవుతావనిభయపడే పిరికిదాన్నికాను." సుభావంగాఅందిశశిరేఖ. తనసంభాషణ కలిగించిన ఫలితం విశ్వనాథం కనిపెట్టక పోలేదు. మాట తప్పించటం మంచిదని,సమర్థిస్తున్నట్టు అన్నాడు.

"అన్నప్పుడల్లా మనకష్టం అవుతుందామిటిలెండి. అయినా హారన్ సౌండ్ చేస్తే బాగుండి పోయేది."

"అతప్పువాదేలెండి విశ్వనాథంగారూ." శశిరేఖని అనునయించేప్రయత్నంలో అన్నాడుమూర్తి.

"ఏం ?"

"సమయానికి ఓ రేడియోవార్త చెవినపడ్డది. సోవియట్ రాకెట్ చంద్రమండలం చేరిందట."

"అవునవును" అన్నాడు విశ్వనాథం,ఆవార్త విన్న వెంటనే తన భావ పరంపర ఏవిధంగామొదలైఎలా అకస్మాత్తుగా ఆగిపోయిందీ జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ.

"మీరు సైంటిస్టని విశ్వనాథంగారూ.సైంటిస్టు ఆవార్తకి ఎలా ఉప్పొంగిపోతాడో ఊహిం

చుకొండి. శశిరేఖతో ఆవిషయం ముచ్చటిస్తూ ఆమెకి పరాకు కలగచేసి పరోక్షంగా ఈ ప్రమాదానికి నేను కారణమయ్యాను.''

ఇంకానయం ! అంతమాత్రమైనా అన్నాడు! తనని అనునయించాలని ప్రయత్నంకాబోలు . హృదయానికి తగిలిన గాయం అంత సులభంగా మానదని తెలీదు కాబోలు. తను పరాకుగా ఉండటానికి కారణం మూర్తి మాట్లాడటంకాదు. అతని మాటలు తన చెవిని దూరనేలేదు. తనేమీ జవాబివ్వక పోవడంవల్ల ఆవిషయం అతనికే స్పష్టమై ఉండాలి. పాపం, ప్రమాదంలేకపోతేఇతర్ల తప్పుల్ని తన నెత్తిన వేసుకోటానికి మూర్తి కూడా సిద్ధమే.

''లేనిపోని బాధ్యతల్ని నెత్తిన వేసుకోటం ఎందుకు?'' అందామె వ్యంగ్యంగా, వ్యంగ్యం స్పష్టం అందరికీ అర్థమయేలా.

''ఉన్న సంగతి చెప్పాను.'' అన్నాడు మూర్తి దెబ్బతిన్న అహంతో. లేనిపోని బాధ్యతలట !

''మీరుమాట్లాడిందేమిటో నేనసలువినలేదు''

'మరి ?'' ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు మూర్తి.

శశిరేఖ మాట్లాడలేదు. అదే సమయంలో కొత్త మనుషులమధ్యతను క్లిష్ట పరిస్థితిలో ఉన్నదనే విషయం గుర్తుకు వచ్చింది. తను అలామాట్లాడుతుంటే వాళ్ళమనుకుంటున్నారో అనే భావనకలిగి ఆమె ముఖం ఎర్రబారింది. మూర్తి అనే ప్రతిమాటా అమెని ఎందుకో రెచ్చగొడుతోంది. వాళ్ళిద్దరి మధ్యా ఏవో పొర పొచ్చాలు అకస్మాత్తుగా ఏర్పడ్డాయని విశ్వనాథం గమనించాడు. మూర్తి తమాషాగా అన్నమాటలకే ఆవేశ అలా ఉడుక్కోవటం విశ్వనాథంకి ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

ఎవరూ మాట్లాడక పోవటంతో నిశ్శబ్దం అందరి మనసులో ఏవేవో ఆలోచనల్ని సృష్టిస్తోంది.

వాతావరణం అసహజంగామారి దుర్భరం కాసాగింది. మూర్తికి క్షణాలు గంటలుగా మారిపోతున్నట్టనిపించినై. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని భరించలేక అన్నాడు.

''మనిషి త్వరలో చంద్ర మండలం చేరతాడని నాకు నమ్మకం ఉంది.'' విశ్వనాథం ఏకీభవిస్తున్నట్లుగా తల వూపాడు.

శశిరేఖ పెదవులమీద సంతోషంలేని చిరునవ్వొకటి విరిసింది. ఆమె పెదవులు బిగబట్టుకుంది. ఒట్టి సైంటిస్టు. విశ్వవిద్యాలయం వాళ్ళు పరీక్షచేసి ఎం. ఎస్. సి. డిగ్రీ ఇచ్చారు.. ఫస్టుక్లాసు. అవును. ఇంకేం క్లాసువస్తుందిమరి! అతని నరనరాల్లో సైన్సు ఉంది. కాని—ఇంకా లేదు. ఇప్పుడిప్పుడేతను అతన్ని ఎనలైజు చేస్తోంది. కొంపతీసి తనూ సైంటిస్టే కాబోటంలేదుగదా! అసాధ్యం! తనెప్పటికీ అతనిలా మానసిక యంత్రంలాతయారుకాలేదు. కాని .కాని.. తనెప్పుడూఇలా ఆలోచించి ఎరగదు. ఏవేవో ఆలోచనలు ముసురుకుంటున్నాయి. శరత్పూర్ణిమ నాడు పూర్ణచంద్ర బింబం హృదయాన్ని ఆనంద తరంగితం చేస్తున్న సమయంలో ''శశిరేఖా'' అని మృదువుగా పిలిచిన మూర్తిని తన్మయత్వంలో క్రీగంట చూస్తే' ''చంద్రుడిలో ఆమచ్చ లేమిటో తెలుసా, కొండలు

దూరానికి పిలుపు

— ప్రభాకర్ మహాధిక్

అన్నాడు. కొండ శిఖరం మీదినుంచి ఒక్కసారిగా అగాధంలోకి పడినట్లయింది. కాని మనసుని సరి పెట్టుకుంది. ఇవాళ...! కారు డ్రైవ్ చేస్తున్నప్పుడు రేడియోవార్త వినగానే మనసు ఎందుకో వికలమైంది. ఏదోఅందని ఆదర్శంలా చంద్ర బింబం మబ్బులతో దోబూచులాడుతుంటే, ఆతెలిమబ్బుల్లో మబ్బుగా తేలిపోతూ చంద్ర బింబాన్ని అందుకోవాలని కలలుకనేది. కాని అదేసాధ్యమైతే—? కటిక నిజమేదో స్ఫటికంలా మెరుస్తూ బాకులా ఝుళిపించింది. సమస్తమూ శూన్యంగా కనిపించింది.

అంతే, ప్రమాదం జరిగి పోయింది.

జరిగిన ప్రమాదం తలుచుకుని శశిరేఖ మళ్లీ ఒకసారి ఒణికింది. అదృష్టవశాత్తూ ఘోరమేమీ జరగలేదు. జాలిగా అతని క్షతగాత్రం చూసింది. వద్దనుకుంటూనే అతని కళ్లలోకి చూసింది.అతనూ అదే సమయంలో ఆమెవైపు చూశాడు. కళ్లలోని చెమ్మ అతన్ని కలవర పెట్టింది. శశిరేఖ కళ్లని తిప్పుకుంది. మూర్తి ఇదంతా గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అసహనంతో కుర్చీలో అటూ ఇటూ కదిలాడు. గుండెల్లో ఏదో బాధ కలిగింది. పట్టలేని ఉక్రోషంతో తనవైపు చూస్తూ అన్నాడు.

''అన్నట్టు మీ పేరేమిటి మిస్టర్?''

అతని గొంతులోని కర్కశత్వానికిఅతనికే ఆశ్చర్యం వేసింది.

''భాస్కరరావు''.

పేరులోని భాస్కర శబ్దం మూర్తికి బొత్తిగా నచ్చలేదు. కసిగా అన్నాడు.

కనీసం మీరయినా బెల్ మోగించివుంటే ఈ అవస్థ తప్పేది. ''

అంత నిర్మొగమాటంగా, కటువుగా అనాలని తన ఉద్దేశ్యం కాకపోయినప్పటికీ ఆ మాటలు అలా ధ్వనించాయి.

భాస్కరరావు శాంతంగా మూర్తివైపూ, శశిరేఖవైపూ చూసి, అన్నాడు.

''నా కేమయినా ఫరవాలేదు. ఏకాకిని. అందులోనూ వేదాంతిని. మీకు కష్టం కలిగించాననే బాధ.''

శశిరేఖ అతనివైపు ప్రశాంతముగా చూచి, మూర్తిని మందలిస్తున్నట్లుగా అతనివైపుముఖం తిప్పింది. ఆ చూపులో ''ఆ మాత్రం సంస్కారం నీకు లేకపోయింది'' అనే ఎత్తిపొడుపు స్పష్టంగా చదివాడు మూర్తి.

విశ్వనాథం ప్రేక్షకుడిగా చూస్తూ ఊరుకుండి పోయాడు. నిశ్శబ్దాన్ని భగ్నం చేస్తూ భాస్కరరావు మళ్ళీ అన్నాడు.

''ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండటం అలవాటయి పోయింది. అందులో చంద్రగ్రహం మీద మానవుడు అధికారం చేయబోతున్నాడనే సరికి ఏవేవో ఆలోచనలు ఉక్కిరి బిక్కిరి చేశాయి. లేకపోతే తగు జాగ్రత్తలో ఉండేవాణ్నే. అన్నట్లు చూచారూ, మనిషి దేముంది అంతా గ్రహబలం అంటారుకదా మనవాళ్ళు. చివరకు మనిషే గ్రహాలను అదుపులో పెడుతున్నాడు. నాకు తెలుసు. ఇలాంటి రోజు వస్తుందని. ఇంకా దేవుడూ, దయ్యం ఏమిటండీ!''

విశ్వనాథం తల పంకించాడు.

శశిరేఖ మనసులో ఏదో తర్కిస్తోంది.

ఏ విషయం గురించీ ఆలోచించటం అలవాటు లేని శశిరేఖ ఆలోచనామగ్న లోచనాలవైపు చూసి, అణచుకోలేని అసహనంతో మూర్తి కుర్చీలోనుండి లేచి, నిలబడి విసుగ్గా అన్నాడు.

''ఈ శుష్కవేదాంతాన్ని తర్కిస్తూంటే కాలం గడిచిపోతూంది. క్షమించండి విశ్వనాథంగారూ! మాకు సెల విప్పించండి.''

మూర్తి వైఖరి శశిరేఖ కేమీ నచ్చలేదు.

''ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. లేకపోతే భోజనం చెయ్యకుండా మిమ్మల్ని పోనిచ్చేవాడిని కాదు. కనీసం కాస్త కాఫీ అయినా, తీసుకుపోదురుగాని. కాసేపు కూర్చోండి. ఇప్పుడే ఆర్డరిచ్చి వస్తాను. దగ్గరలోనే హోటలుంది. '' అని వాళ్ళ అనుమతి కోసం నిరీక్షించకుండానే విశ్వనాథం త్వరత్వరగా గది బయటకు అడుగు వేశాడు. ఒక్క క్షణం తటపటాయించి, మూర్తి అతన్ని అనుసరిస్తూ, ''నేనూ వస్తా పదండి'' అన్నాడు.

హోటలుకు వెళ్లే దారిలో విశ్వనాథం అడిగాడు.

''సొంత విషయాలలో జోక్యం కలిగించుకుంటున్నానని అనుకోకండి. ఆమె మీకేమవుతుంది?

''దగ్గిర సంభందమే ఏర్పడబోతుంది. ఆమె నాకు కాబోయే భార్య. ''

''ఓ అలాగా! శుభం!''

''బి. ఏ. చదువుతోంది. లిటరేచర్. సెలవులకి వచ్చింది. వేలు విడిచిన చుట్టరికం వుంది లెండి.'

''అలాగా! సంతోషం!''

''కానీ ప్రమాదం జరిగినప్పటినుండీ ఆమె మనసు మనసులో లేదు. విశ్వనాథంగారూ! మీతో ఎక్కువ పరిచయం లేకపోయినప్పటికీ, ఎందుకో మీరునాకు ఆప్తమిత్రులుగా భావించుకుంటున్నాను. ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఆమెకు నా మీద ఎందుకో కోపంగా ఉందని గ్రహించాను. ఈ ప్రమాదం జరిగినప్పటినుండే నా ప్రవర్తనలో ఏమైనా లోపం కనుపిస్తోందా మీకు?''

విశ్వనాథంకు ఏం జవాబివ్వాలో తెలియలేదు. ఆలోచిస్తూ వూరుకున్నాడు.

ఏమైనప్పటికీ దయచేసి మీరో చిన్న సహాయం చెయ్యాలని విశ్వనాథం గారూ.''

''నేనా? ఏం సహాయం?''

''అజాగ్రత్తగా కారు నడిపినందుకు పోలీసు వారు కేసుపెడితే, కారు నడిపింది నేనని బుకాయిస్తాను. లైసెన్సు లేకుండా డ్రైవ్‌చేసినందుకు కూడా శిక్షపడితే పడనివ్వండి. సంతోషంగా స్వీకరిస్తాను. ఆమెకు కోర్టుబాధ లేకుండా చూడటం నా కర్తవ్యం. కానీ మీరు నాకు అనుకూలంగా సాక్ష్యం చెప్పాలి. అంటే నేనే డ్రయివ్ చేశానని.''

విశ్వనాథం చిరునవ్వుతో అతని ముఖం తేరిపార చూచాడు. కానీ ఏమీ మాట్లాడలేదు. మూర్తి కూడా మరేమీ అనలేదు. విశ్వనాథం కాఫీ ఆర్డరిచ్చాడు. ఇద్దరూ కలిసి విశ్వనాథం ఇంటికి తిరిగి వస్తూండగా, పోలీసు కానిస్టేబులు కనుపించి,విశ్వనాథానికి ప్రప్రథమంగా నమస్కారం చేశాడు. ఎప్పుడూలేని ఈ ఆచారానికి అతను మొదట తెల్లపోయినా, వెను వెంటనే సంగతి గ్రహించి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

మూర్తీ, విశ్వనాథం, ఇంటి వసారాలోకి ప్రవేసిస్తూండగా, వాళ్లేమాత్రమూ ఊహించలేని సంఘటన జరిగింది. రోషకషాయిత నేత్రాలతో చలించే పెదవులతో వడిగా గదిలోనుండి బయటకు వచ్చి శశిరేఖ చరచరా కారువైపు నడిచి పోయింది.

మూర్తీ, విశ్వనాథం, స్తంభీభూతులైనారు.

ఒక్కక్షణం వరకు మూర్తి జరిగింది అర్థం చేసుకోలేక, పోయాడు. శశిరేఖ డ్రైవింగు సీటులో కూర్చుని తలుపుని తలుపు వేసిన ధ్వనికి అతను మేల్కొని చప్పున కారు దగ్గరకు పరుగెత్తాడు.

కానీ మూర్తి వెళ్లేలోగానే కారు ముందుకు దూసుకు పోయింది.

విశ్వనాథంకి ఇదేమీ అర్థంకాక, భాస్కరరావుని అడగాలని లోపలకు అడుగుపెట్టి ''ఏం జరిగింది ?'' అంటూ భాస్కరరావు వైపు చూసి, అదిరిపడ్డాడు.

భాస్కరరావు మంచంమీద లేడు. మంచుని ఉన్నాడు. ముక్కుపుటాలనుండి రక్తం స్రవిస్తోంది.మనిషి సొగిపోతూ ఆసరాగా కుర్చీ పట్టుకుని నిలబడ్డాడు.

''మీవంటి పెద్దమనుష్యులు అబద్ధం సాక్ష్యం ఎప్పుడూ చెప్పరు. నాకు తెలుసు. '' అన్నాడతను ఆయాసంగా.

''ఏం జరిగింది ?'' అన్నాడు మళ్ళీ మూర్తి. జరిగిం దేమిటో అర్థంచేసుకోలేక.

భాస్కరరావేమీ జవాబివ్వలేదు. గది బయటకు నడువసాగాడు.

''ఎక్కడికండీ ?'' అన్నాడు విశ్వనాథం.

''పోలీసు స్టేషనుకి. అని ముక్తసరిగా అనేసి గబగబా బయటకు వెళ్ళిపోయాడు భాస్కరరావు.

అప్రతిభుడయిన విశ్వనాథం తెప్పరిల్లి వసారాలోకి వచ్చి తాపీగా సిగరెట్‌తీసి వెలిగించి, గుప్పున పొగ వదలి దూరమవుతున్న భాస్కరరావువైపు విస్మయంతో చూడసాగాడు.

★